

Ritva Elomaa ps

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä omaishoidon kehittämiseen (1 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Omaishoidon merkitys korostuu väestön ikääntymisen myötä. Laitos- ja kotihoito ovat suurten haasteiden edessä, ja niihin liittyviä ongelmakohtia on käsitelty kuluneen vuoden aikana runsaasti julkisuudessaakin. Vanhusten ja sairaiden hoivan nykytilan huomioon ottaen omaishoitoon investoiminen on erittäin järkevä ja kustannustehokas ratkaisu.

Omaishoitaja on hoidettavan omainen tai muuten läheinen henkilö, joka on tehnyt kunnan kanssa omaishoitosopimuksen. Laki omaishoidon tuesta tuli voimaan vuonna 2006. Omaishoidon tuki on kokonaisuus, joka koostuu tarvittavista palveluista hoidettavalle, omaishoitajalle maksettavasta hoitopalkkiosta, omaishoitajan hoitotehtävää tukevista palveluista ja vapaista. Omaishoidon tuen järjestäminen on hoidettavan kotikunnan vastuulla. Tällä hetkellä omaishoidon järjestelyt vaihtelevat kuntakohtaisesti. Myös kuntien taloudellinen tilanne vaihtelee, mikä heijastuu myös omaishoidon järjestämiseen. Myös omaishoidon laadun parantamiseksi riittää vielä työtä tehtäväksi.

Suomessa on arviolta noin 350 000 omaishoitotilannetta, joista 60 000 on sitovia tai vaativia. Omaishoitosopimuksia oli vuonna 2015 noin 44 000, ja ainoastaan hieman yli 10 % omaishoitotilanteista on lakisääteisen omaishoidon tuen piirissä. Omaishoidon merkitys korostuu laitoshoidon vähentämisen myötä. Hoidettavan näkökulmasta omaishoito on inhimillinen hoitomuoto, mutta läheisestään huolehtivalle omaishoitajalle hoitotyö on usein vaativaa ja raskasta ja se heikentää mahdollisuuksia muiden tulojen hankintaan. Olisi tärkeää, että kaikki ne, jotka ovat oikeutettuja omaishoidon tukeen, saataisiin tuen piiriin. Omaishoito säästää yhteiskunnan varoja tuntuvasti, joten tähän suhteutettuna olisi perusteltua, että omaishoitotyötä tekevät pääsisivät nykyistä helpommin tuen piiriin.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta lisää 1 000 000 euroa momentille 33.60.39 omaishoidon kehittämiseen niin, että nykyistä useampi omaishoitotyötä tekevä pääsisi tuen piiriin.

Helsingissä 8.10.2021

Ritva Elomaa ps